

Biblioteksplan 2023 – 2027

Kulturenheten Samhällsutvecklingsförvaltningen

Foto: Karin Jönses Brandt

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Organisation	4
Kunskap, bildning, demokrati	5
Främja läsning	6
Digital delaktighet	7
Människor med annat modersmål än svenska, de nationella minoriteterna och urfolket Samerna.....	8
Bilaga	9

Inledning

Biblioteksplan för Rättviks kommun 2023–2027.

Syftet med en biblioteksplan är att ange konkreta målsättningar för verksamheten samt en strategi för bibliotekets utveckling.

Ett biblioteksväsende som är tillgängligt och relevant för alla.

Ett biblioteksväsende som bidrar till och tillmötesgår samhällets behov utifrån kommunens demografiska förutsättningar.

En väl fungerande infrastruktur för biblioteksväsendet.

En biblioteksplan kan medverka till att biblioteket inte bara är en serviceinrättning utan också en lokal utvecklingsfaktor och en viktig samhällsfaktor.

Rättviks kommuns biblioteksplan är ett **VAD**-dokument. I den presenteras endast en målinriktning. Hur målen ska uppnås förtydligas i **HUR**-dokumentet, verksamhetsplanen där aktiviteter och åtgärder beskrivs i detalj. Verksamhetsplanen är ett levande dokument som revideras årligen. Biblioteksplanen tas i KS under 2023.

Styrdokument:

Verksamheten styrs av bibliotekslagen. I Bibliotekslag (SFS 2013:801) står det att varje kommun ska ha folkbibliotek. Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Det framgår även att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Rättviks bibliotek ingår sedan våren 2023 i Dalabiblioteken, ett bibliotekssamarbete mellan Dalarnas 15 kommuner. Ett gemensamt samverkansavtal har antagits politiskt av samtliga kommuner i Dalarna.

Övriga dokument:

FN:s barnkonvention.

IFLA:s folkbiblioteksmanifest.

Nationell biblioteksstrategi

VISION 2030 Rättvik – där tradition möter framtid:

Rättviks kommuns biblioteksplan är en del av kommunens vision 2030.

Organisation

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Förvaltningschef

Enhetschef

Bibliotek – Naturmuseum – Konsthall – Bildarkiv - Näringsliv

Årsarbetstagare: 11,35 varav bibliotek 5,55

Folkbibliotek

Rättviks bibliotek

Boda bibliotek

Ore bibliotek

Utlåningsstation i Bingsjö

Bokhylla i Dalfors

Rättviks DigidelCenter

Kultur

Konsthall

Naturmuseum

Bildarkiv

Näringsliv

Besöksnäring

Kulturella och kreativa näringar

Projekt

Kommunfakta:

Invånare totalt 11 138 (2022-11-01)

Åldersfördelning

22 %	0 – 24 år
44 %	25 – 64 år
34 %	65 –

I Rättviks kommun finns 510 personer med utrikes medborgarskap.

Omvärldsbeskrivning:

I kommunen finns tre förskoleområden, åtta grundskolor och ett gymnasium. Grundskolorna saknar skolbibliotek. Kommunen har fem äldreboenden. I Rättvik finns ett rikt föreningsliv.

Bibliotek:

Biblioteket är en central resurs i kommunens arbete för att bidra till bildning, ökad läskompetens, digital delaktighet och integration.

Kunskap, bildning, demokrati

Vision:

Att ge alla kommunens invånare en god biblioteksservice.

Biblioteksverksamhet skall finnas tillgänglig för alla (Bibliotekslagen § 2).

Biblioteket skall verka för kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning (Bibliotekslagen § 2).

Mål:

Biblioteket ska tillhandahålla ett brett urval av litteratur i olika fysisk form och digitalt.

Att ge kommunens invånare möjlighet att påverka bibliotekets utbud.

Bibliotekspersonalens kunskap och kompetens om informationssökning ska motsvara det behov som finns hos medborgarna.

Införskaffa aktuell kurslitteratur.

Arrangera program.

Meröppet på Boda och Ore bibliotek.

Nyckeltal:

Antal inköpsförslag.

Antal nyinköpta medier.

Antal nedladdningar.

Antal fortbildningstillfällen för personalen både internt och externt.

Antal program.

Antal timmar öppet på meröppna bibliotek.

Samarbeten:

Dalabiblioteken

Länsbibliotek Dalarna

Främja läsning

Vision:

Biblioteket ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur (Bibliotekslagen § 7). Den allmänna biblioteksverksamheten ska vara anpassad efter demografiska förutsättningar och behov. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning samt personer med annat modersmål än svenska (SFS 2013:801).
Att bidra till att stärka litteraturens ställning.
Att ge alla kommunens invånare möjlighet till läsupplevelser.

Mål:

Utveckla metoder för att främja vuxnas läsning.
Öka antalet sammankomster med anknytning till vuxnas läsning.
Erbjuda litteratur efter låntagarnas behov och förutsättningar, med särskilt fokus på de prioriterade grupperna.
Bidra till att personer med funktionsnedsättning får tillgång till litteratur.

Nyckeltal:

Antal lån.
Antal läsfrämjande aktiviteter.
Antal fortbildningstillfällen för personalen både internt och externt.

Samarbete:

Dalabiblioteken
Länsbibliotek Dalarna
Studieförbunden
Barnhälsovården
Socialförvaltningen Rättviks kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen Rättviks kommun
Skolbiblioteksorganisationen Rättviks kommun

Digital delaktighet

Vision:

Öka den digitala delaktigheten i kommunen.

Öka kunskapen om informationsteknik och hur den används (Bibliotekslagen § 7).

Öka MIK-kompetens (medie- och informationskunnighet) hos kulturenhetens personal.

Mål:

Att vara en central resurs i kommunens arbete för digital delaktighet.

Att kontinuerligt kompetensutveckla personalen genom att skapa metoder för internt lärande.

Utveckla användandet av bibliotekets digitala tjänster.

Nyckeltal:

Antal fortbildningstillfällen för personalen både internt och externt.

Antal aktiviteter för allmänheten.

Antal samarbeten med kommunen eller andra parter.

Samarbeten:

Dalabiblioteken

Länsbibliotek Dalarna

Studieförbund

DigidelCenter, lokalt och nationellt

Kommunens förvaltningar

Andra aktörer

Människor med annat modersmål än svenska, de nationella minoriteterna och urfolket Samerna

Vision:

Att tillgängliggöra litteratur för nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska (Bibliotekslagen § 5).

Mål:

Tillhandahålla litteratur på nationella minoritetsspråk (sydsamiska och finska finns som förvaltningsområden i Dalarna).

Inköp av skönlitteratur för nyanlända.

Inköp av läroböcker i svenska.

Inköp av lexikon på olika språk.

Prenumeration av internationell tidningsdatabas.

Nyckeltal:

Antal titlar.

Antal lån.

Antal inköp.

Bokdepositioner.

Antal fortbildningstillfällen för personalen både internt och externt.

Samarbete:

Dalabiblioteken

Länsbibliotek Dalarna

Mångspråkiga lånecentralen

Bilaga

Bibliotekslagen (SFS 2013:801). Kulturdepartementet. http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801

UNICEF. (u.å.). *Barnkonventionen*. <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

Kungliga biblioteket. (2023). *Nationell biblioteksstrategi*. <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/biblioteksutveckling/nationell-biblioteksstrategi.html>

Dalabiblioteken. (2022). *Samverkansavtal för bibliotekssamverkan*. [Opublicerat manuskript].

International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). (u.å.). *IFLA/Unescos folkbiblioteksmanifest 1994*. <https://repository.ifla.org/handle/123456789/192>